

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2009. godine

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2009. godine iznosili su 2,6 milijardi kuna, od čega su najviše 973,2 milijuna kuna ostvarile Hrvatske vode. Usporedba ostvarenja prvih šest mjeseci 2009. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine podrazumijeva jednaki obuhvat izvanproračunskih korisnika. Smanjenje prihoda izvanproračunskih korisnika iznosi 3,3% u odnosu na isto razdoblje u 2008. godini.

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju čine 99,3% ukupnih prihoda izvanproračunskih korisnika, a u odnosu na isto razdoblje 2008. godine bilježe smanjenje od 2,9%. Najveći prihod izvanproračunskih korisnika čine prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima.

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, koje su izvanproračunski korisnici u ostvarili u iznosu od 1,4 milijarde kuna, zabilježili su pad od 7,0% u odnosu na isto razdoblje u 2008. godini. Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 848,0 milijuna kuna i bilježe međugodišnje smanjenje od 10,7%. Najveći iznos prihoda po posebnim propisima ubiru Hrvatske vode i to prvenstveno od naknada za uređenje voda, za vodni doprinos te za zaštitu i korištenje voda. Prihodi od administrativnih pristojbi ostvareni su u iznosu od 531,1 milijun kuna i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjeni su za 0,2%. Cjelokupan iznos administrativnih pristojbi ubire Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i to po osnovi naknada za zaštitu okoliša.

Sljedeći po važnosti su **prihodi od pomoći**. U prvom polugodištu 2009. godine iznose 852,8 milijuna kuna, a najviše su ostvareni od kapitalnih pomoći iz proračuna. U odnosu na isto razdoblje u prošloj godini ovi prihodi smanjeni su za 3,9%.

Izvanproračunski korisnici prikupili su 307,8 milijuna kuna **prihoda od imovine** što predstavlja međugodišnje povećanje od 20,5%. Od toga prihodi od financijske imovine iznose 284,9 milijuna kuna, dok prihodi od nefinancijske imovine iznose 23,0 milijuna kuna. Prihodi od financijske imovine ostvareni su od kamata, dividendi, pozitivnih tečajnih razlika i ostalih prihoda od financijske imovine. Najveći iznos prihoda od financijske ostvarila je Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i to u iznosu od 236,7 milijuna kuna. Prihodi od nefinancijske imovine ostvareni su od naknada za ceste, prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine te ostalih prihoda od nefinancijske imovine. Najveći iznos prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 19,4 milijuna kuna zabilježile su Hrvatske ceste i to najvećim dijelom od naknada za izvanredni prijevoz te naknada za korištenje cestovnog zemljišta.

Ostali prihodi izvanproračunskih korisnika iznose 16,3 milijuna kuna i bilježe međugodišnje povećanje od 120,6%. Ove prihode izvanproračunski korisnici ostvarili su donacijama od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države i obavljanjem vlastitih poslova na tržištu.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2009. godine ostvareni su u iznosu od 18,1 milijun kuna što je 38,6% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Najvećim dijelom ovi prihodi ostvareni su od prodaje poslovnih objekata te prodajom zemljišta i prijevoznih sredstava.

Rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2009. godine

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju iznosili su 2,7 milijardi kuna, što je 2,4% više nego u istom razdoblju prethodne godine.

Izvanproračunski korisnici su pritom izvršili 2,2 milijarde kuna **rashoda poslovanja**, što predstavlja međugodišnje povećanje od 2,9%. Promatrajući ostvarenje rashoda poslovanja pojedinih izvanproračunskih korisnika, vidljivo je da su više od 90,0% rashoda poslovanja zajedno ostvarile Hrvatske vode (810,7 milijuna kuna ili 37,4%), Hrvatske ceste (726,6 milijuna kuna ili 33,6%) i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (448,1 milijun kuna ili 20,7%).

U strukturi rashoda poslovanja najznačajnije mjesto svojim iznosom zauzimaju **materijalni rashodi** koji su u promatranom razdoblju izvršeni u iznosu od 1,3 milijarde kuna. Na međugodišnjoj razini to je smanjenje od 7,0%. U njihovoj strukturi najznačajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Rashodi za zaposlene iznosili su 141,7 milijuna kuna (6,5% ukupnih rashoda poslovanja), što je u usporedbi s istim razdobljem prošle godine povećanje od 8,6%.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 124,8 milijuna kuna (5,8% ukupnih rashoda poslovanja). Na međugodišnjoj razini to je povećanje od 39,9%. Najveći dio financijskih rashoda odnosi se na kamate za primljene zajmove od banaka i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora Hrvatskih cesta, Hrvatskog fonda za privatizaciju i Hrvatskih voda.

Pomoći unutar opće države izvanproračunskih korisnika u prvoj polovici 2009. godine iznosile su 102,0 milijuna kuna (4,7% ukupnih rashoda poslovanja). Od tog iznosa 57,6% se odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, 42,0% na Hrvatske vode, a preostalih 0,4% na Hrvatske ceste. Pomoći u ovom razdoblju bilježe smanjenje od 9,7% u odnosu na isti period u 2008. godini.

Na **subvencije** otpada 17,2 milijuna kuna (0,8% ukupnih rashoda poslovanja), što se u potpunosti odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Ostali rashodi izvršeni u iznosu od 502,9 milijuna kuna (23,2% ukupnih rashoda poslovanja). Najvećim dijelom (50,1%) odnose se na kapitalne pomoći bankama i ostalim financijskim institucijama i trgovačkim društvima izvan javnog sektora koje u glavnini pripadaju Hrvatskim vodama.

Preostali dio ukupno izvršenih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju odnosi se na **naknade građanima i kućanstvima u novcu** (57,4 tisuće kuna) i u cijelosti se odnose na Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika u prvih šest mjeseci 2009. godine ostvareni su u iznosu od 505,7 milijuna kuna, čime su se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjili za 0,3%. Promatramo li njihovo izvršenje po pojedinim izvanproračunskim korisnicima uočava se da se 80,5% odnosi na Hrvatske ceste.

Najvećim dijelom rashodi za nabavu nefinancijske imovine odnose se na **rashode za građevinske objekte** u iznosu od 375,1 milijun kuna, od čega se 82,0% odnosi na Hrvatske ceste.

Rashodi za nabavu neproizvedene imovine izvršeni su u iznosu od 100,6 milijuna kuna, od čega se više od 95,4% odnosi na rashode za zemljište Hrvatskih cesta.

Preostalih 23,7 milijuna kuna rashoda za nabavu nefinancijske imovine odnosi se na **dodatna ulaganja na građevinskim objektima** i u cijelosti pripadaju Hrvatskim vodama.

Financiranje izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2009. godine

Slijedom ukupno prikupljenih prihoda i ukupno izvršenih rashoda izvanproračunskih korisnika, ostvaren je ukupni manjak u iznosu od 97,0 milijuna kuna. Navedeni iznos financiran je razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 1,2 milijarde kuna i ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 504,5 milijuna kuna.

U promatranom razdoblju izvanproračunski korisnici ostvarili su **primitke od financijske imovine i zaduživanja** u iznosu od 1,2 milijarde kuna. Najvećim dijelom financirali su se zajmovima od tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 589,2 milijuna kuna te zajmovima od inozemnih banaka i financijskih institucija izvan javnog sektora, u iznosu od 310,9 milijuna kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici prikupili su od glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru te dionica i udjela u glavnici tuzemnih trgovačkih društava u javnom sektoru.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova izvanproračunskih korisnika u istom razdoblju iznose 504,5 milijuna kuna. Sredstva su prvenstveno utrošena na dane zajmove i to u iznosu od 338,5 milijuna kuna, a od čega je 56,1% sredstava utrošeno na izdatke za dane zajmove trgovačkim društvima, obrtnicima, malom i srednjem poduzetništvu izvan javnog sektora, a 43,6% na izdatke za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru. Za otplatu glavnice primljenih zajmova u prvoj polovici 2009. godine utrošeno je 165,9 milijuna kuna, a sredstva su prvenstveno utrošena na glavnice primljenih zajmova od banaka i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (u iznosu od 130,1 milijun kuna). Ostatak se odnosi na otplatu glavnice primljenih zajmova od banaka i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (u iznosu od 35,8 milijuna kuna).